

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)

факультет іноземних мов

(назва інституту/факультету)

Кафедра _____

англійської мови

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ОСНОВНОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

(вказіть назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

THEORY AND HISTORY OF ENGLISH

(вказати: обов'язкова)

Освітньо-професійна програма _____ «Англійська мова і література та друга іноземна мова»
(назва програми)

Спеціальність _____ 014 Середня освіта (Мова і література)

(вказати: код, назва)

Галузь знань _____ 01 «Освіта / педагогіка»

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський)

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

факультет іноземних мов

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання _____ англійська

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробники: _____ д.ф.н., проф. Єсипенко Н.Г., к.ф.н., доц. Соловйова О.В.

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача (-ів) http://english.chnu.edu.ua/?page_id=468&lang=en

Контактний тел. _____

E-mail: _____

n.yesypenko@chnu.edu.ua

o.solovyova@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle Теорія мови: englishstudydeptment.blogspot.com

Історія мови: _____

Консультації _____

Онлайн-консультації: за попередньою домовленістю.

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Навчальна дисципліна формує професійні (лінгвістичні) компетентності майбутніх учителів іноземної мови та літератури (англійської) основної (базової) середньої школи, а саме, знання історії розвитку сучасної англійської мови та основні принципи теоретичної граматики англійської мови.

2. Мета навчальної дисципліни: формування у студентів чіткої уяви про особливості граматичних категорій англійської мови, ознайомлення з методами й принципами класифікації частин мови, синтаксичних особливостей словосполучення і речення; ознайомлення студентів з історією розвитку англійської мови, соціальними та політичними змінами у країні і розвитком культури; формування розуміння різних рівнів мови у діячності. Специфіка курсу полягає в його орієнтованості на висвітлення теоретичних питань граматичних характеристик англійської мови, лексичних та фонетичних особливостей на різних етапах становлення мови.

3. Завдання. Сформувані у студентів:

ЗК 1 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК 6 Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях

ЗК 9 Здатність використовувати знання іноземної мови в освітній діяльності

ФК 8. Здатність дотримуватися сучасних мовних норм (з іноземної та державної мови), володіти іноземною мовою на рівні не нижче С1, використовувати різні форми й види комунікації в освітній діяльності, обирати мовні засоби відповідно до стилю й типу тексту.

ФК 11. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту.

ФК 5. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії іноземної мови, в загальноосвітніх навчальних закладах, практиці навчання іноземної мови.

4. Пререквізити. Для ефективного засвоєння дисципліни здобувач вищої освіти має вивчити до початку курсу такі предмети:

Основна іноземна мова;

Вступ до мовознавства;

ГраMATика основної мови.

5. Результати навчання

знати: **ПРЗ 3.** Знає мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку іноземної мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності.

ПРУ 2. Володіє комунікативною мовленнєвою компетентністю з української та іноземної мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), здатний удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.

ПРУ 3. Володіє різними видами аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

вміти: **ПРУ 5.** Порівнювати мовні та літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності.

ПРУ 6. Використовувати гуманістичний потенціал рідної й зарубіжної літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.

ПРУ 7. Володіти основами професійної культури, має здатність створювати й редагувати тексти професійного змісту державною та іноземною мовою.

6. Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті.

Згідно з «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №10 від 28 жовтня 2019 року)» та згідно рішення кафедри англійської мови про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти (протокол №11 від 17.11.2020), під час проходження курсу «Лінгвокраїнознавство основної мови» визнаються

результати навчання студентів, отримані у неформальній освіті, з можливим перезарахуванням :

- тем/теми змістових модулів, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми змістових модулів;
- індивідуального завдання, якщо отримані у неформальній освіті знання відповідають загальному спрямуванню дисципліни;
- тем / теми семінарських занять, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми семінарських занять;
- тем / теми самостійної роботи, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми самостійної роботи.

Для визнання й перезарахування знань, отриманих у неформальній освіті, студенту слід представити сертифікат, що підтверджує здобуття знань у неформальній освіті.

Шляхи здобуття знань у неформальній освіті:

- тренінги,
- освітні й практичні курси (в тому числі он-лайн),
- семінари й вебінари (в тому числі он-лайн),
- літні /зимові школи тощо.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни <u>Теорія та історія основної іноземної мови</u>												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин					Вид підсумкового контролю	
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота		індивідуальні завдання
Денна	4	8	3	90	2	18		18		54		іспит
Заочна	4	8	3	90	2	4		4		82		іспит

3.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	усього	денна форма					заочна форма						
		у тому числі					у тому числі						
		л	п	лаб	інд	с.р.	усього	л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Основні теоретичні засади визначень граматичних категорій та форм. Основні складники граматики: морфологія та синтаксис. Лексичне та граматичне в мові. Класифікація частин мови. Класифікація мов. Періодизація англійської мови. Екстралінгвістичні чинники давньоанглійського та середньоанглійського періодів. Граматика давньоанглійського періоду.												
Тема 1. Subjective and objective Grammar. Inner division of grammar. Relation between morphology and syntax.		2	2				6		2	2			8

Тема 2. Grammatical categories and grammatical forms.		2	2			6						8
Тема 3. The lexical and grammatical in language. Relation between lexis and grammar.		2	2			6						8
Тема 4. Analytic and Synthetic languages (English and Ukrainian).		2	2			6						9
Тема 5. Parts of speech. History of morphological classification of parts of speech.		2	2			6						9
Разом за ЗМ1		10	10			30		2	2			42
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Синтаксис та одиниці синтаксису; типи словосполучень в англійській мові; типи речень за структурною класифікацією та метою висловлювання; члени речення та їх характеристика. Еволюція граматичного, лексичного та фонетичного рівнів від давньоанглійського до ранньомодерноанглійського періоду.											
Тема 1. Syntax and its main units.		2	2			6		2	2			10
Тема 2. Classification of phrases		2	2			6						10
Тема 3. Classification of sentences		2	2			6						10
Тема 4. Main parts of a sentence		2	2			6						10
Разом за ЗМ 2		8	8			24		2	2			40
Усього годин		18	18			54		4	4			82

3.2.1. Теми семінарських або практичних, або лабораторних занять

№	Назва теми
1	Тема 1. Classification of Languages. English as an Indo-European Language.
2	Тема 2. Periodization of the English Language.
3	Тема 3. Old English Extra- and Intralinguistic Factors
4	Тема 4. Middle English Period
5	Тема 5. Peculiarities of Old English Morphology
6	Тема 6. Middle English Morphology
7	Тема 7. Evolution of English Lexicon
8	Тема 8. Early Modern English Period: Extra- and Intralinguistic Factors
9	Тема 9. Phonological System of the English language in Diachrony

3.2.2. Тематика індивідуальних завдань

№	Назва теми
1	Етимологічний аналіз тексту сучасної англійської мови (проза/поезія)

2	Аналіз тексту, що належить до одного з основних періодів англійської мови
3	Фонетичні та морфологічні особливості запозичень з мови (Hindi, Spanish, Italian, Greek, Russian)
4	Порівняльна характеристика слов'янських та германських мов в морфології та
5	Порівняльна етимологічна характеристика сучасних україномовних та англомовних текстів

3.2.3. Самостійна робота

№	Назва теми
1	Noun and its grammatical features
2	Adjective and its grammatical features
3	Pronouns and its grammatical features in English
4	Numeral and its grammatical features
5	Verb and its grammatical features
6	The active and the passive voice in English
7	The non-finite forms in English
8	Functional Parts of Speech in Diachrony
9	Article and its Development in the English Language
10	Synthetic Forms of the English Language: Origin and Development
11	Evolution of Gerund in the English Language
12	Grimm's Law and Verner's Law

* ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням кафедри (викладача).

4. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Формами поточного контролю є усна та письмова (тестування, реферат, опитування) відповідь студента та ін.

Формами підсумкового контролю є екзамен.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є:

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- реферати;
- есе;
- презентації результатів виконаних завдань;
- студентські презентації;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає за поточні види контролю і 40 балів під час підсумкового виду контролю (екзамену).

Кількість балів за кожну тему виводиться із суми поточних видів контролю (за виступи на семінарських заняттях, виконання тестових завдань, підготовку рефератів). Кількість балів за модуль дорівнює сумі балів, отриманих за теми даного модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 30 балів; за 2 модуль – 30 балів.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі – під час проведення іспиту з дисципліни. Максимальна кількість балів,

яку студент може отримати у ході проведення підсумкового контролю становить 40 балів – по 10 балів за кожну відповідь екзаменаційного білету.

Відповіді на питання №1, №2 та №3 в кожному з екзаменаційних білетів передбачають демонстрацію теоретичних знань студента з дисципліни. Оцінювання відповідей на ці питання здійснюється за спільними критеріями.

Критерії та параметри оцінювання відповідей на питання 1, 2 та 3 :

Бали	Характеристика відповіді
10	студент вичерпно висвітлює теоретичне питання; чітко і конкретно висловлює головні моменти, наводить адекватні різноманітні приклади; вживає адекватні лексико-граматичні структури; логічно обґрунтовано і структурно правильно будує відповідь;
9-8	студент достатньо повно висвітлює теоретичне питання; правильно виокремлює головні моменти, наводить необхідні приклади; вживає коректні лексико-граматичні структури; логічно і структурно правильно будує відповідь; проте відповідь має незначні неточності та помилки;
7-6	студент неповно висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає дещо некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі як незначні, так і значні неточності та помилки;
5-3	студент частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі значні неточності та помилки;
2-0	студент частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; викладає недостатній для висвітлення теми обсяг теоретичних положень; не виокремлює головні думки; не наводить приклади; використовує прості, часто некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має велику кількість значних помилок.

Відповіді на питання № 4 мають практичний характер (синтаксичний аналіз речення і словосполучення)

Критерії та параметри оцінювання відповідей на питання 4:

Бали	Характеристика відповіді
10	студент повністю та правильно виконує практичне завдання білета
9-8	відповідь студента містить незначні неточності і практичне завдання виконано з незначними помилками
7-6	відповідь студента містить неточності і практичне завдання виконано неповно
5-3	відповідь студента містить значні неточності і практичне завдання виконано лише частково
2-0	студент не в змозі виконати практичне завдання

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)		Кількість балів (екзамен)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 3	Письмовий іспит 40	100

T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
6	6	6	6	6	8	8	8	6		

5. Рекомендована література

5.1. Базова (основна)

1. Адмони В.Г. Основы теории грамматики. – М.-Л.: Наука, [Ленингрд.отд-ние], 1964. – 105 с.
2. Блох М.Я. Теоретическая грамматика английского языка. – М.: Высшая школа, 2000. – 383 с.
3. Верба Л. Г. Історія англійської мови: посібник для студентів та викладачів вищих навч. закладів. – Вінниця: Нова книга, 2004. – 304 с.
3. Вольф Е.М. Грамматика и семантика прилагательного. – М.: Наука, 1978. – 200 с.
4. Грамматика английского языка (на английском языке) / Каушанская В.Л., Ковнер Р.Л. Кожевникова О.Н., Прокофьева Е.В., Райнерс З.М., Сквирская С.Е., Цырлина Ф.Я. – М: Страт, 2000. – 319 с.
5. Иванова И.П., Бурлакова В.В., Почепцов Г.Г. Теоретическая грамматика современного английского языка. – М.: Просвещение, 1981. – 285 с.
- Левицкий В.В. Основы сравнительной морфологии германских языков. – Черновцы: Рута, 2004. – 126 с.
6. Мороховська Е.Я. Основы грамматики англійської мови: Теорія і практика. – К.: Вища школа, 2013. – 383 с.
7. Соловйова О.В. History of the English Language. – Чернівці, 2019. – 112 с. (Затверджено Вченою радою ЧНУ)
8. Ярцева В.Н. Типология грамматических категорий (Мещановские чтения). – М.: Наука, 1975. – 218 с.
9. Vaugh, Albert, Thomas Cable (2005). A History of the English Language (5th edition). London: Routledge.
10. Hogg R.M. The Cambridge History of the English Language. / Richard M. Hogg, Norman Francis Blake, Roger Lass, R. W. Burchfield. Volume 1. – Cambridge University Press, 1992 - Language Arts & Disciplines – xxiii, 609p.
11. Hogg R.M. The Cambridge History of the English Language. / Richard M. Hogg, Norman Francis Blake, Roger Lass, R. W. Burchfield. Volume 2. – Cambridge University Press, 1992 - Language Arts & Disciplines - 734 pages
12. Hogg R.M. The Cambridge History of the English Language. / Richard M. Hogg, Norman Francis Blake, Roger Lass, R. W. Burchfield. Volume 3. – Cambridge University Press, 1992 - Language Arts & Disciplines - 796 pages
13. N. Yesypenko, O. Soloviova. Semantic Peculiarities of Feminine Derivatives in the Old English Language // Editor-in-chief: Dr. Xénia Vámos, SCIENCE AND EDUCATION A NEW DIMENSION: Philology, VIII(68), Issue 226, 2020 Apr., 65-68 p

5.2. Допоміжна

1. Baker M.C. Lexical Categories: Verbs, Nouns, and Adjectives. – Cambridge: Cambridge University Press, 2003. – 370 p.
2. Biber D., Conrad S., Leech G. Student Grammar of Spoken and Written English. – Harlow: Longman, 2006. – 487 p.
3. Carter R., McCarthy M. Cambridge Grammar of English. A Comprehensive Guide. Spoken and Written English Grammar and Use. – Cambridge: Cambridge University Press, 2006. – 973 p.
4. Dixon R. A New Approach to English Grammar on Semantic Principles. – Oxford: Oxford University Press, 1991. – 401 p.
5. Palmer F. A Grammar of Spoken English. – Cambridge: CUP, 1982. – 322 p.
6. Quirk R., Greenbaum S., Leech G., Svartvik J. A Comprehensive Grammar of the English Language. – London: Logman, 1999. – 1779 p.
7. Alexeyeva I. Theoretical English Grammar Course. – Vinnytsya: Nova Knyha, 2007. – 327 P.
8. Ссипенко Н.Г. Довідник з грамматики англійської мови (Guidebook to English Grammar) / Укл.: Ссипенко Н.Г., Львова Н.Л., Лопатюк Н.І. – Чернівці : Родовід, 2015. – 184 с. (з грифом Друкується з ухвалою вченої ради ЧНУ)

9. Єсипенко Н.Г. Прагмалінгвістика як напрям сучасного мовознавства / Н. Г. Єсипенко // Науковий вісник Чернівецького університету. Германська філ.-я. – Чернівці : Родовід, 2017. – Вип. 784. – С. 41 – 51.
10. Yesupenko N., Soloviova O. Semantic Peculiarities of Feminine Derivatives in the Old English Language. Science and Education a New Dimension. 2020. Philology, VIII (68), Issue: 226. P. 65-68.
11. Соловійова О. В., Татарчук К. Г. Аналіз ад'єктивних суфіксів у давньоанглійській поемі Beowulf [Текст]. Молодий вчений. 2020. №7. С. 175-178.

6. Інформаційні ресурси

1. History of the English Language (University of Toronto): <http://homes.chass.utoronto.ca/~cpercy/hell/>
2. Nennius Historia Brittonum. // Six Old English Chronicles. ed. J. A. Giles. – London: Henry G. Bohn, 1848. - www.fordham.edu
3. English History and Its Language Development (English Word Information): <http://wordinfo.info/unit/4218?letter=E&spage=4>
4. Etymological Dictionary online: <https://www.etymonline.com/>
5. English History: <http://film.britishcouncil.org/history-of-the-english-language>
6. Words In English (Rice University): <http://www.ruf.rice.edu/~kemmer/Words04/>
7. An Anglo-Saxon Dictionary/ ed. by